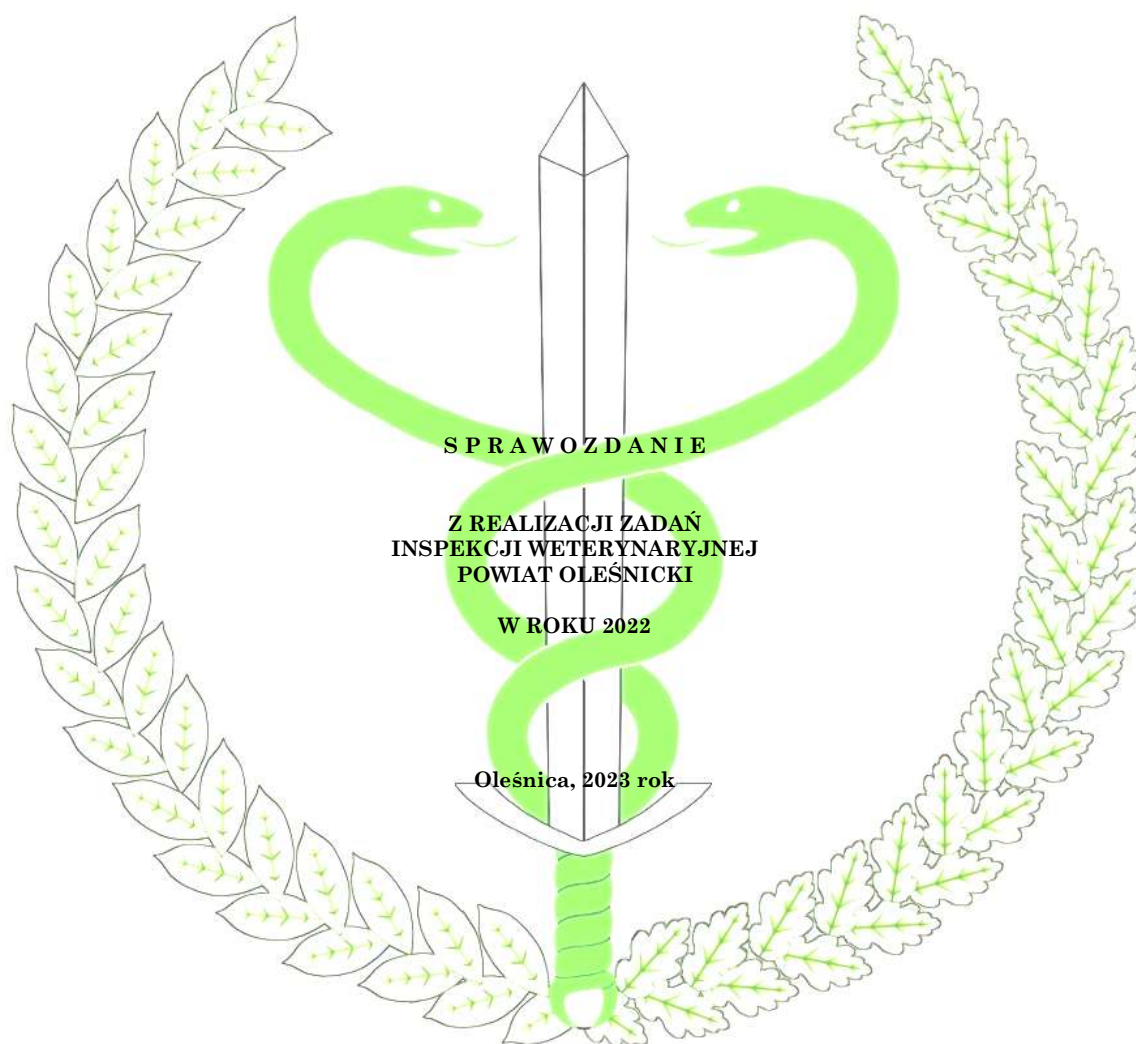

Oleśnica, 22 września 2023 r.

**Rada Powiatu
Oleśnickiego**

**Panie Przewodniczący
Panowie Starostowie
Panie i Panowie Radni**

Z dużą przyjemnością przedstawiam Państwu coroczną informację z wykonania zadań Powiatowego Lekarza Weterynarii i Powiatowego Inspektoratu Weterynarii. Oddając poniższy materiał pragnę jedynie zameldować o właściwym i skutecznym zabezpieczeniu epizootycznym Powiatu Oleśnickiego. Aby oszczędzić Państwu nudnych szczegółów starałem się zwrócić uwagę na pewien rys zadań i obowiązków oraz ich lapidarny opis. Pozwalam sobie zwrócić uwagę na niektóre ciekawsze aspekty.

Powiatowy Inspektorat Weterynarii jest państwową jednostką budżetową w rozumieniu przepisów ustawy o *finansach publicznych* w związku z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o *Inspekcji Weterynaryjnej* (Dz. U. 2022 poz. 2629 z późniejszymi zmianami).

Organizację oraz zakres działania Inspekcji Weterynaryjnej określa ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o *Inspekcji Weterynaryjnej* oraz wydane na jej podstawie zarządzenie wykonawcze Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia z dnia 4 kwietnia 2022 r. w *sprawie organizacji wojewódzkich, powiatowych i granicznych inspektoratów weterynarii*.

Podstawę prawną działania Inspekcji Weterynaryjnej stanowi:

1. ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o *Inspekcji Weterynaryjnej* (Dz. U. 2022 poz. 2629 z późniejszymi zmianami),
2. ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o *województwie i administracji rządowej w województwie* (Dz.U. 2009 nr 31 poz. 206)
3. W praktyce administracja weterynaryjna stosuje prawo wspólnotowe w sposób pośredni przez implementację tego prawa do przepisów polskich a także przez bezpośrednie stosowanie prawa wspólnotowego np. Kodeks Żywnościowy, Pakiet Higieniczny i inne Decyzje Rady i Parlamenty Europy czy Decyzje Komisji UE.

Zadania Inspekcji określone zostały w art. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o *Inspekcji Weterynaryjnej* i obejmują ochronę zdrowia zwierząt oraz bezpieczeństwo produktów pochodzenia zwierzęcego w celu zapewnienia ochrony zdrowia publicznego, a w szczególności:

1. zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych,
2. badania kontrolne zakażeń zwierząt,
3. monitorowanie chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz związanej z nimi oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe u zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego, w paszach
4. badanie zwierząt rzeźnych oraz produktów pochodzenia zwierzęcego,
5. przeprowadzanie:
 - a) kontroli weterynaryjnej w handlu i wywozie zwierząt oraz produktów w rozumieniu przepisów o kontroli weterynaryjnej w handlu,
6. sprawowanie nadzoru nad:
 - a) bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym nad wymaganiami weterynaryjnymi przy ich produkcji, umieszczaniu na rynku oraz sprzedaży bezpośredniej,

- b) wprowadzaniem na rynek zwierząt i ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego,
- c) wytwarzaniem, obrotem i stosowaniem pasz, dodatków stosowanych w żywieniu zwierząt, organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego i pasz genetycznie zmodyfikowanych oraz nad transgranicznym przemieszczaniem organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego,
- d) zdrowiem zwierząt przeznaczonych do rozrodu oraz jakością zdrowotną materiału biologicznego, nasienia jaj wylęgowych drobiu i produktów akwakultury,
- e) obrotem i ilością stosowanych produktów leczniczych weterynaryjnych,
- f) wytwarzaniem i stosowaniem pasz leczniczych,
- g) przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt,
- h) przestrzeganiem zasad identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz przemieszczaniem zwierząt,
- i) przestrzeganiem wymagań weterynaryjnych w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta gospodarskie,

7. prowadzenie monitorowania substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych u zwierząt, w ich wydzielinach i wydalinach, w tkankach lub narządach zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego, w wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt oraz środkach żywienia zwierząt

8. przyjmowanie informacji o niebezpiecznych produktach żywnościowych oraz środkach żywienia zwierząt od organów Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, w zakresie kompetencji tych inspekcji, oraz od organów Inspekcji Handlowej o niebezpiecznych produktach żywnościowych pochodzenia zwierzęcego oraz ocena ryzyka i stopnia zagrożenia spowodowanego niebezpiecznym produktem żywnościowym lub środkiem żywienia zwierząt, a następnie przekazywanie tych informacji do kierującego siecią systemu RASFF,

W obszarze nadzoru nad **Bezpieczeństwem Żywności** inspekcja weterynaryjna stosuje zasadę „od pola do stołu” czy inaczej zwaną „od widel do widelca”, która realizowana jest przez nadzór nad łańcuchem żywieniowym obejmującym; produkcją podstawową tj. pozyskanie, wytworzenie i stosowanie środków żywienia zwierząt, warunki utrzymania zwierząt, warunki pozyskania mięsa i wytworzenia środków spożywczych zwierzęcego pochodzenia aż do przekazania ich do obrotu detalicznego. Ten ostatni etap niestety nie jest już w rękach inspekcji weterynaryjnej. Inspekcja Weterynaryjna jest jedyną inspekcją, w której wszyscy kontrolerzy są lekarzami weterynarii, co gwarantuje wysoki poziom merytoryczny nadzoru i odpowiedzialność.

W skład Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Oleśnicy wchodzi:

- 1. w zakresie działalności podstawowej:
 - a) zespół ds. zdrowia zwierząt i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, środków żywienia zwierząt i ochrony zwierząt
 - b) zespół ds. higieny środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego
- 2. w zakresie obsługi organizacyjnej i gospodarczej:
 - a) sekretariat Powiatowego Lekarza Weterynarii
 - b) zespół finansowo księgowy

PLW w Oleśnicy realizuje powyższe zadania 11 osobowym zespołem.

Na podstawie art. 16 ustawy o inspekcji weterynaryjnej Powiatowy Lekarz Weterynarii do wykonania niektórych zadań ustawowych może wyznaczyć lekarzy weterynarii prywatnej praktyki. PLW w Oleśnicy korzysta z tej formy współpracy zlecając 11 osobom wykonywanie niektórych zadań.

Zadania Inspekcji określone zostały w art. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o *Inspekcji Weterynaryjnej* i obejmują ochronę zdrowia zwierząt oraz bezpieczeństwo produktów pochodzenia zwierzęcego w celu zapewnienia ochrony zdrowia publicznego, a w szczególności:

1. zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych, w ramach tego zadania przeprowadzono 1604 szt. testów alergicznych w kierunku gruźlicy bydła, pobrano 995 prób krwi dla przeprowadzenia badań w kierunku enzootycznej białaczki bydła oraz 995 prób krwi do badań w kierunku brucelozы bydła. Pobrano i przesłano do badania w kierunku brucelozы owiec i kóz 21 prób krwi od owiec oraz 7 prób krwi od kóz. Pobrano łącznie 1235 prób krwi w związku z prowadzoną akcją monitorowania choroby Aujeszky'ego.

2. badania kontrolne zakażeń zwierząt - pobrano 15 prób krwi od świń do badań w kierunku klasycznego pomoru świń, 104 prób krwi od dzików do badań w kierunku klasycznego pomoru świń u dzików. W kierunku afrykańskiego pomoru świń od dzików przebadano 1245 dzików. Pobrano 10 prób krwi od bydła do badania w kierunku pryszczycy i 10 prób krwi od świń do badań w kierunku choroby pęcherzykowej. Pobrano 26 prób krwi od bydła i 2 próby krwi od owiec do badań w kierunku choroby niebieskiego języka. Pobrano 14 prób od bydła w kierunku gorączki Q oraz 14 prób od bydła w kierunku zakaźnego zapalenia nosa i tchawicy bydła (IBR/IPV).

Skierowano 25 sztuk padłego bydła do badania w kierunku BSE.

3. monitorowanie chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz związanej z nimi odporności na środki przeciwdrobnoustrojowe u zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego i środkach żywienia zwierząt, w tym przeprowadzono 15 obserwacji (12 psów i 3 kotów), w kierunku wścieklizny w następstwie pogryzienia człowieka;

4. przeprowadzono przez lekarzy wyznaczonych badanie mięsa 420 sztuk trzody chlewnej, w tym 420 prób w uboju domowym oraz wykonano 1165 badań mięsa dzików, wystawianie świadectw zdrowia (łącznie z lekarzami wyznaczonymi)

Dla świń przewożonych do hodowli – 29 świadectw dla 619 sztuk świń,
dla świń przewożonych do rzeźni 789 świadectw dla 71 538 sztuk świń,
dla brojlerów kurzych przewożonych z gospodarstwa do uboju – 902 świadectw dla 4 615 689 sztuk,
dla niosek gatunku Gallus Gallus przewożonych do uboju – 25 świadectw dla 38 150 sztuki,
dla indyków rzeźnych przewożonych do uboju – 25 świadectw 38 150 sztuk,
dla brojlerów kaczonych przewożonych do uboju – 125 świadectw dla 315 277 sztuk,
wystawiono 2 świadectw dla 9150 sztuk brojlerów króliczych przewożonych z gospodarstwa do uboju,
oraz dla kury reprodukcyjnej wystawiono 2 świadectwa dla 9300 szt.

5. przeprowadzanie:

a) kontroli weterynaryjnej w handlu i wywozie zwierząt oraz produktów w rozumieniu przepisów o kontroli weterynaryjnej w handlu, dokonano 28 odpraw żywych zwierząt: 2 odpraw królików rzeźnych – 9150 sztuk, 6 odpraw indyków rzeźnych – 9470 sztuk, 16 odpraw zwierząt domowych (16 psów, 1 kot), 3 odprawy koni, 1 odprawa bydła – 4 sztuki.

b) kontroli administracyjnych i kontroli na miejscu przestrzegania wymogów, w zakresie określonym w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, przeprowadzono 20 kontroli.

6. sprawowanie nadzoru nad:

a) bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym nad wymaganiami weterynaryjnymi przy ich produkcji, umieszczaniu na rynku oraz sprzedaży bezpośredniej, w ramach tego zadania przeprowadzono 8 kontroli w zakładach mięsa czerwonego, 6 kontrole w OSM, 5 kontroli w zakładach pakowania jaj, 28 kontroli gospodarstw pozyskujących mleko, 7 kontroli punktów skupu dziczyzny, 8 kontroli sprzedaży bezpośredniej, 13 kontroli RHD oraz pobrano 23 próbę do badań urzędowych.

b) podmiotami branży utylizacyjnej, przeprowadzono 3 kontrole w zakładach transportujących uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego i 1 kontrolę w zakładach pośrednich oraz 1 kontrolę w zakładzie technicznym. Przeprowadzono również 2 kontrole w zakładach prowadzącym inną działalność uprzemysłowienia oraz 1 kontrolę kompostowni.

c) wytwarzaniem, obrotem i stosowaniem pasz, dodatków stosowanych w żywieniu zwierząt, organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego i pasz genetycznie zmodyfikowanych oraz nad trans granicznym przemieszczaniem organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego, przeprowadzono 19 kontroli w przedsiębiorstwach handlowych zarejestrowanych, przeprowadzono 23 kontrole w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta i prowadzących produkcję pierwotną materiałów paszowych zgodnie z Rozp. 183/2005,

d) zdrowiem zwierząt przeznaczonych do rozrodu oraz jakością zdrowotną materiału biologicznego 4 kontrole punktów kopulacyjnych oraz 2 kontrole punktów inseminacyjnych,

e) wytwarzaniem i stosowaniem pasz leczniczych,

f) Przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt

g) przestrzeganiem wymagań weterynaryjnych w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta gospodarskie, prowadzono 107 kontroli dobrostanu w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta,

h) działalnością w zakresie sektora akwakultury, przeprowadzono 17 kontroli podmiotów działających w obszarze akwakultury.

7. prowadzenie monitorowania substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych u zwierząt, w ich wydzielinach i wydalinach, w tkankach lub narządach zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego, w wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt oraz środkach żywienia zwierząt. W ramach krajowego programu pobrano 18 próby w części spożywczej oraz 43 próby środków żywienia zwierząt.

Tak jak w roku poprzednim nadal trwa walka ze stale pojawiającymi się ogniskami ASF zarówno w hodowlach trzody chlewnej jak i w środowisku naturalnym (u dzików). W 2022 r. na terenie kraju wykryto 14 ognisk ASF w gospodarstwach utrzymujących trzodę chlewną. Na terenie województwa dolnośląskiego stwierdzono 2 ogniska ASF w hodowlach świń. Na terenie powiatu oleśnickiego szczęśliwie nie stwierdzono dodatnich wyników u świń. W ubiegłym roku stwierdzono 20 przypadków ASF u dzików odstrzelonych w powiecie oleśnickim. We wszystkich gospodarstwach utrzymujących trzodę chlewną przeprowadzono dwukrotne kontrole bioasekuracji. W gospodarstwach niespełniających zasad bioasekuracji wydano 12 decyzji zakazujących dalszego chowu świń na okres co najmniej jednego roku. Wznowienie chowu może nastąpić wyłącznie po pozytywnej kontroli spełniania tychże zasad. Od lipca 2021 r. powiat oleśnicki pozostaje w pierwszej strefie ograniczeń tzn. niebieskiej, od grudnia 2021 r. południowa część powiatu została objęta drugą strefą ograniczeń – różową (obszar na południe od trasy S8), a od 22 grudnia 2022 r. gmina Dziadowa Kłoda została obszarem objętym ograniczeniami II, strefą różową. Nadal na terenie powiatu funkcjonuje 13 punktów przetrzymywania tusz dzików. Każdy odstrzelony dzik podlega badaniu w kierunku ASF. Na początku 2022 r. na terenie powiatu oleśnickiego znajdowało się 114 gospodarstw utrzymujących świnię. Stan na koniec roku 2022 wyniósł 80 gospodarstw. Główny powód rezygnacji z chowu świń stanowią przesłanki ekonomiczne.

**Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Oleśnicy
Henryk Bajcar**